

دانشگاه مجازی المصطفی

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش کارگاه پژوهشی

نظریه اعتباریات و چالش نبی‌گرایی

عنوان نقد کتاب

خانم نگار چهل امیرانی (بازنشسته فرهنگی)

ارائه دهنده

دکتر امیر حسین پاشایی (استاد، همکار دانشگاه مجازی)

ناقدین

حجت الاسلام دکتر علی احمدی امین (مدیر گروه حکمت و مطالعات ادیان)

دکتر مریم مدلی (استاد، همکار دانشگاه مجازی)

دبیر علمی

فارسی

زبان ارائه

<p style="text-align: center;">28 آبان 1402</p>	<p>زمان برگزاری</p>
<p>سالن جلسات دانشگاه مجازی</p>	<p>مکان برگزاری</p>
<p style="text-align: center;"><u>240 نفر آنلاین و 7 نفر حضوری</u></p>	<p>تعداد شرکت کنندگان</p>
<p style="text-align: center;">https://live.mou.ir/pvfv9mjosycd/</p>	<p>لینک دسترسی به محتوای نشست</p>

متن نقد کتاب

این کارگاه علمی پژوهشی در تاریخ 28 آبان ماه 1402 به همت معاونت پژوهش دانشگاه مجازی برگزار گردید.

در زیر گزارشی از اهم موضوعات ارائه شده در این جلسه علمی پژوهشی ارائه می گردد:

خانم چهل امیرانی در ابتدا تویح دادند که علامه طباطبایی فیلسوف و مفسر شهیر در مباحث فلسفی خود به چگونگی شکل گیری اندیشه های اعتباری از جمله باید و نباید اخلاقی پرداخته اند . از آنجایی که اعتبار باید و نباید وابسته به ساختمان و اندیشه بشری است در معرض نقد شهید مطهری قرار گرفته، بطوریکه پذیرش اعتباریات را موافق نسبی گرایی اخلاقی دانسته اند که این امر در تعارض با جاودانگی دین خاتم خواهد بود.

شهید مطهری با توجه به مبانی فکری علامه طباطبایی که با نسبی گرایی همخوانی ندارد ضمن پذیرش اعتباریات با طرح دو ساحتی بودن وجود انسان راه برون رفت از نسبی گرایی را مطرح نموده اند.

حاصل این پژوهش نشان می‌دهد علامه طباطبائی غایت‌گرای واقع‌گرا است و بحث اعتباریات بحثی فلسفی و به منظور تفکیک حقایق از اعتباریات بوده و ایشان صراحتاً نیز نسبی‌گرایی را نفی کرده‌اند.

در بخش دیگری از جلسه ایشان به تبیین دقیق‌تر موضوع پرداختند با این بیان که از موضوعاتی که علامه طباطبائی در مباحث فلسفی خویش به آن پرداخته‌اند، چگونگی شکل‌گیری اندیشه‌های اعتباری، از جمله اعتبار باید و نباید است که پیشرفت زندگی و پیدایش فرهنگ و تمدن حاصل آن است. اعتبار باید و نباید از آن‌روکه وابسته به ساختمان احساس و اندیشه بشری است، در معرض نقد شهید مطهری قرار گرفته است. از دیدگاه ایشان اعتباریات موافق نسبی‌گرایی بوده و پذیرش آن در تعارض با جاودانگی دین خاتم می‌باشد. ایشان با توجه به مبانی فکری علامه طباطبائی که با نسبی‌گرایی ناسازگار است، ضمن پذیرش اعتباریات، با طرح دوساحتی بودن وجود انسان، چگونگی برون‌رفت از نسبی‌گرایی را مطرح نموده‌اند. حاصل بررسی‌ها نشان می‌دهد علامه واقعیت‌های اخلاقی را امور مستقل از باورهای بشری و مبتنی بر نفس‌الامر می‌دانند که بر اساس رابطه علی و معلولی بین افعال و نتایج تبیین شده و ناظر بر ضرورت بالقیاس است و اهتمام ایشان در جایگاه یک فیلسوف، پاسخ به آن دسته از متفکران معاصر است که حقایق را با اعتباریات قیاس کرده‌اند و برای حقایق، واقعیتی عینی قائل نشده‌اند. ضمن این‌که علامه به صراحت، نسبی‌گرایی اخلاقی را مردود دانسته‌اند.

اساتید محترم پاشایی و احمدی امین هم به نقد این مباحث پرداختند و نکات ارزنده‌ای را بیان کردند.

در پایان به سوالات مخاطبین پاسخ‌های لازم داده شد.

مستندات نقد کتاب

نظریه اعتباریات و چالش نسبی گرایی

دبیر علمی

مریم مدهلمه
مدرس جامعه الزهرا

ناقد علمی

دکتر
امیرحسین پاشاے
استاد همکار دانشگاه مجازی

ناقد علمی

حجت الاسلام دکتر
علی اکبر امین
هیئت علمی جامعه المصطفی
مدیر گروه حکمت و معارفات ادیان دانشگاه مجازی

نویسنده و ارائه دهنده

نگار چهل امیرانے
پژوهشگر

زمان: یکشنبه، ۲۸ تیرماه ۱۴۰۵، ساعت ۱۴:۳۰

مکان: دانشگاه مجازی المصطفی، طبقه سوم، سالن جلسات

Live.mou.ir/research

همراه با اظهار کواچه

۰۲۵-۳۲۱۱۴۱۷۱-۱۷۳

علاوه طباطبایی فیلسوف و مفسر شهیر در مباحث فلسفی خود به چگونگی شکل گیری اندیشه های اعتباری از جمله باید و نباید اخلاقی پرداخته اند. از آنجایی که اعتبار باید و نباید وابسته به ساختار و اندیشه بشری است در معرض نقد شهید مطهری قرار گرفته، بطوریکه پذیرش اعتباریات را موافق نسبی گرایی اخلاقی دانسته اند که این امر در تضاد با جاودانگی دین خاتم خواهد بود. شهید مطهری با توجه به مبانی فکری علاقه طباطبایی که با نسبی گرایی همخوانی ندارد ضمن پذیرش اعتباریات با طرح دو مسأله بودن وجود انسان راه پرون رفت از نسبی گرایی را مطرح نموده اند. حاصل پژوهش نشان میدهد علاقه طباطبایی غایت گرایی واقع گرا است و بحث اعتباریات بخشی فلسفی و به منظور تکنیک حقایق از اعتباریات بوده و ایشان صراحتاً نیز نسبی گرایی را نفی کرده اند.

Amirani.pdf

نظریه اعتباریات و چالش نسبی گرایی

(بررسی خوانش نبی، امکاران استاد مطهری از نظریه اعتباریات علامه طباطبائی)

Video (2)

Q & A

Attendees (142)

- Active Speakers
- Hosts (2)
 - pajohesh Department 2
 - pajohesh Department 3
- Presenters (1)
 - پروفسور
- Participants (139)
 - پروفسور
 - 11271
 - 11596
 - 11272

0:34:50/1:17:34

Amirani.pdf

اینستادن معنایی بر آن وارد شده است. استاد شهید مرتضی مطهری از مستان این نظریه است که، خوانشی نسبی انگارانه در عرصه اخلاقی از آن داشته اند. در این فصل، کلیات و مفاهیم پژوهش بررسی شده است.

۱-۲- بیان مسئله

از جمله مباحث مهم و مناقشه برانگیز در عرصه فلسفه اخلاق، بحث از نسبی یا مطلق بودن اخلاق و احکام و گزاره های اخلاقی است. ثبات و یا به تعبیر استاد مطهری، «جاودانگی اصول و احکام اخلاقی» به این معناست که برخی اصول و احکام اخلاقی کلی، مانند خوبی عدل و بدی ظلم فراگیر و همگانی و در همه زمانها و مکانها دائمی و جاودانه اند و تغییر و تغیر نمی پذیرند. اما نسبی گرایی در تقابل با این دیدگاه معتقدند که هیچ اصل و حکم اخلاقی همگانی، که در طول زمانها و در همه مکانها و فرهنگها ثابت باشد، وجود ندارد، بلکه احکام ارزشی و اخلاقی بر حسب فرهنگ و با تمایل و سلیقه افراد ممکن است دستخوش تغییر شوند. از این رو در این بحث، سوال این است که آیا خوبی و بدی مطلق هستند؟ یا مطابق شرایط خاص زمانی و مکانی تفسیر و تبیین می شوند.

Video (2)

Q & A

Attendees (166)

- pajohesh Department 2
- Hosts (2)
 - pajohesh Department 2
 - pajohesh Department 3
- Presenters (1)
 - پروفسور
- Participants (163)
 - 11271
 - 11320
 - 11417
 - 11596

1:03:10/1:17:34

